

Spinocellulært karcinom opstået ved cikatrice efter Calmette-vaccination

Rikke Maria Nielsen, Flemming Andersen & Maria Luise Salskov-Iversen

KASUISTIK

Dermatologisk Afdeling,
Odense Universitets-
hospital

Ugeskr Læger
2014;176:V01140059

Spinocellulære karcinomer (SCC) er maligne hud-tumorer, der opstår i stratum spinosum i epidermis. Disse tumorer kan blive invasive og har potentiale til at metastasere – i nogle tilfælde med fatal udgang.

Marjolin's ulcer (beskrevet af *Marjolin* i 1828) er et særligt aggressivt SCC. Karcinomet opstår i kronisk inflammatorisk hud og er hyppigst beskrevet i cikatricielt væv efter brændsår, hvor incidensen af malign transformation er op mod 2% [1]. *Marjolin's ulcer* kan også opstå ved andre inflammatoriske tilstande som kroniske bensår og ar efter lupus vulgaris [2].

Malign transformation kan desuden forekomme i vaccinationsar. De mindre aggressive, maligne hudtumorer af typen basalcellekarcinomer kan ses i arvæv efter Calmette-vaccination, mens der er rapporteret om tilfælde af SCC i ar efter koppevaccination [3]. Mb. Bowen, der er et forstadium til SCC, er tidligere kasuistisk beskrevet i et Calmette-vaccinationsar [4].

SYGEHISTORIE

En 72-årig mand henvendte sig i maj 2013 til læge med et kronisk sår på højre skulder. Han havde gen-

nem livet været et aktivt friluftsmenneske, der havde nydt aktiviteter som fjeldvandring og cykling. Han blev som barn Calmette-vaccineret, og fra 20-årsalderen oplevede han intermitterende irritation og sår-dannelser i vaccinationsarret. Såret blev angiveligt bortopereret i 1990'erne (journaloplysningerne var ikke tilgængelige, og præparatbeskrivelsen fandtes ikke i patobank, om end der forelå oplysninger om et excideret fibrom i 1986), men i 2012 opstod der recidiv af såret.

På henvendelsestidspunktet var patienten dagligt generet af lokal irritation, sekretion og blødning.

Objektivt sås et 3 × 1½ cm stort flæsket ulcus på højre skulder (**Figur 1**). Klinisk var der mistanke om SCC. Der var ingen palpable lymfeknuder. Stansebiopsi fra såret bekræftede diagnosen, og tumoren blev kort efter bortopereret.

Efterfølgende fik patienten konstateret og behandlet yderligere fire basalcellekarcinomer (to på lænderyggen og to på skulderåget) samt et malignt melanom in situ på den ene underarm.

DISKUSSION

Aggressive SCC af typen *Marjolin's ulcer* opstår i områder med kronisk, inflammatorisk hud. Patienten i sygehistorien fik i 1990'erne fjernet et ikkehelende sår i sit Calmette-vaccinationsar fra ungdommen. Mere end 20 år senere fik han et kronisk sår i samme område. Han henvendte sig først til læge, da der opstod lokale gener i form af sekretion og blødning, hvilket resulterede i en forsinkelse af diagnose og behandling på over et år.

Den kumulerede soldosis, som var resultatet af et aktivt friluftsliv, bidrog formentlig til udviklingen af SCC hos denne patient. Desuden formodes soleksponeringen at være den primære årsag til udviklingen af hans basalcellekarcinomer og maligne melanom in situ.

Da SCC ofte opstår i hud med inflammation og kroniske sår, er risikoen for forsinket diagnostik stor. SCC af typen *Marjolin's ulcer* kan potentielt være fatale, og øget opmærksomhed på malign transformation og regelmæssig bioptering fra kroniske sår er vigtigt.

 FIGUR 1

Et 3 × 1,5 cm flæsket sår ved et Calmette-ar på højre skulder. Biopsien viste spinocellulært karcinom.

SUMMARY

Rikke Maria Nielsen, Flemming Andersen &

Maria Luise Salskov-Iversen:

Squamous cell carcinoma in ulcer after bacille Calmette-Guérin vaccination

Ugeskr Læger 2014;176:V01140059

Marjolin's ulcer is an aggressive squamous cell carcinoma (SCC) found in chronically inflamed skin. SCC has been reported in smallpox vaccination sites, whereas basal cell carcinomas are more common in scar after bacille Calmette-Guérin (BCG) vaccination. A 72-year-old man presented with a chronic ulcer at the site of his childhood BCG vaccination. At the time of examination, a 3 × 1.5 cm fleshy and secreting ulcer was found on the shoulder. Biopsy revealed SCC, and the tumour was surgically removed. In conclusion, chronic ulcers, especially those originating in chronically inflamed skin, should be regularly biopsied to assure that malignant transformation has not occurred.

KORRESPONDANCE: *Maria Luise Salskov-Iversen*, Det Sundhedsvidenskabelige, Fakultet, Syddansk Universitet, Winsløwsgade 19, 5000 Odense.
E-mail: salskov@ki.au.dk

ANTAGET: 22. juli 2014

PUBLICERET PÅ UGESKRIFTET.DK: 13. oktober 2014

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Copcu E. Marjolin's ulcer: a preventable complication of burns? *Plast Reconstr Surg* 2009;124:156e-164e.
2. Braun-Falco O. *Dermatology*, 3rd. ed. Springer, 2009:1368.
3. Reed WB. Malignant tumors as a late complication of vaccination. *Arch Dermatol* 1968;98:132-5.
4. Miyakura T, Yamamoto T, Tsuboi R. Case of Bowen's disease occurring in an old Bacille Calmette-Guerin vaccination site. *J Dermatol* 2007;34:416-7.